

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Leksands kommunala förskolor, läsåret 2023/24

Förskolan Fjärilen

Vision

- Vi vill vara en förskola som bidrar till ett samhälle där alla känner sig delaktiga och där alla har möjlighet att accepteras för den man är utan att begränsas av stereotypa föreställningar.
- Det ska råda nolltolerans mot alla typer av diskriminering och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.
- Alla på förskolan skall bidra till ett arbetsklimat som präglas av respekt, jämställdhet, omtanke, hjälpsamhet, trygghet och vänlighet.

Verksamheten

Leksands förskolor består av följande enheter:

Förskolan Rosen, Förskolan Furuliden, Förskolan Källbacken, Förskolan Myran, Förskolan Pelikanen, Förskolan Nyckelpigan, Förskolan Siljansnäs, Förskolan Tällberg och Förskolan Fjärilen.

Ansvarsfördelning

- Rektor är ytterst ansvarig för att förebygga och åtgärda alla former av diskriminering och kränkande behandling och ansvarar för att alla rapporterade fall anmäls till huvudman.
- All personal på våra förskolor läser och tar del av innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling och säkerställer att uppsatta riktlinjer följs.
- All personal på våra förskolor har ett individuellt ansvar att genom ett aktivt förebyggande arbete förhindra att diskriminering och kränkningar förekommer.
- All personal på våra förskolor som får kännedom om att ett barn kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling har ett ansvar att anmäla detta till rektor om kränkningen bedöms så pass allvarlig att vårdnadshavare bör informeras.

Främjande och förebyggande insatser

Det främjande och förebyggande arbetet på våra förskolor syftar till att betona respekten för alla människors lika värde och omfattar alla diskrimineringsgrunderna (se definitioner i slutet av detta dokument).

- Förskolan vilar på en demokratisk grund där respekten för alla människors lika värde står i centrum och där vi strävar efter att utveckla en förskola där alla känner sig trygga och kan utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.
- Det är viktigt att ha ett nära samarbete med vårdnadshavarna och att de får ta del av vår plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta kan ske i samband med föräldramöten såväl som genom andra kanaler som till exempel utvecklingssamtal, informationsbrev och annan dokumentation.
- Alla pedagoger markerar och agerar direkt vid kränkningar.
- Pedagogerna har uppsikt över alla utrymmen då man är inomhus och är väl utspridda på gården vid vistelse utomhus.
- Pedagogerna ska ge barnen utrymme att framföra sina synpunkter i diskussioner såväl som i andra sammanhang. De barn som har svårt att kommunicera ska här få extra stöd vid behov.
- Barnen delas gärna in i smågrupper under större delen av dagen då detta underlättar deras möjligheter att göra sina röster hörda.
- Pedagogerna erbjuder tillfällen till möten där barnen uppmuntras till att utbyta tankar och idéer för att härigenom ges möjlighet att ta till sig och acceptera andra synsätt än det egna.
- Pedagogerna arbetar utifrån barnens styrkor och lyfter dessa i barngruppen.
- Förskolan planerar och anpassar aktiviteter så att alla kan delta utifrån sina förutsättningar.
- Förskolan erbjuder inspirerande och varierade lärmiljöer samt ett strukturerat arbetssätt där alla barn kan hitta aktiviteter och uttryckssätt utifrån sina olika förutsättningar, behov och intressen. Detta ska ske med stöd i det gemensamma miljösäkringsdokument som tagits fram för kommunens förskolor.
- Pedagogerna är goda förebilder och deltar aktivt i barnens lekar och aktiviteter.
- Pedagogerna gör varje termin en trygghetsvandring tillsammans med barnen och uppmärksammar då i vilka utrymmen och miljöer som barnen känner sig otrygga så att dessa kan åtgärdas eller andra förebyggande åtgärder vidtas.
- Pedagogerna ger barnen tydliga verktyg för att sätta gränser som ska respekteras av alla genom till exempel att säga STOPP och NEJ när det är något man inte vill.
- Pedagogerna motverkar traditionella könsmonster och är medvetna om sitt förhållningssätt utifrån ett genusperspektiv.
- Pedagogerna uppmärksammar etniska bakgrunder. Det kan till exempel handla om att visa intresse för olika länder, kulturer och språk.
- Vi använder vår verksamhetsdokumentation såväl som den individuella dokumentationen för att belysa och dokumentera vårt arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Hur vi arbetar tillsammans med barnen på vår förskola för att förebygga diskriminering och kränkande behandling

- Vi tar upp händelser som sker direkt med de berörda parterna. Vi vägleder barnen och inkluderar barnen att komma fram till en bra lösning.
- Pedagogerna dramatiserar olika händelser i vardagen för att tydliggöra för barnen en situation och samtalar efteråt i grupp om vad som hände.
- Vi uppmärksammar olikheter bland alla på förskolan genom att lyfta fram individens unika egenskaper. Vi planerar och anpassar aktiviteter utifrån barnens olika förutsättningar.

- Barnen delas in i smågrupper för att lättare få möjlighet till talutrymme samt känna sig sedd.
- Vi jobbar med tydlighet i lärmiljöerna för att skapa trygghet hos barnen så att de kan känna att de vågar utforska och uttrycka sig i sin miljö på förskolan.
- Pedagogerna är goda förebilder och deltar aktivt i barnens olika aktiviteter.
- Utifrån genusperspektiv erbjuder vi allt material till alla barn oavsett kön.
- Vi uppmärksammar och uppmuntrar till barnens modersmål genom att inkludera deras språk i verksamheten.
- Vi använder oss av digitala verktyg och böcker så som "kompisböckerna" för att synliggöra hur man är mot sina kompisar.

Utvärdering – när, var, hur?

- Resultat och effekter av genomförda insatser och förebyggande åtgärder ska diskuteras på ett utvärderingstillfälle per år där särskild tid avsätts för detta.
- Vårdnadshavarna ska ges tillfälle att framföra sina synpunkter på förskolans likabehandlingsarbete i samband med den årliga kvalitetsenkäten såväl som vid Brukarrådet.

Åtgärder när diskriminering och kränkande behandling upptäcks

- Personal reagerar och agerar direkt på lämpligt sätt beroende på situationen och pratar med det kränkta barnet såväl som det/de barn som misstänkts ha utfört kränkningen för att få veta vad som hänt. Budskapet är att kränkning inte är OK och måste upphöra omedelbart.
- Det är här dock viktigt att varje barn får berätta om hur de upplevde det som har inträffat på ett sätt där inget av de inblandade barnen skuldbeläggs och där barnen själva ges tillfälle att komma med förslag på hur situationen kan lösas.
- Beroende omständigheterna kan det även vara aktuellt att diskutera det inträffade med hela barngruppen i förebyggande syfte. Här är det även viktigt att all personal som har kontakt med de inblandade barnen informeras även om de inte var närvarande vid själva incidenten.
- Vid upprepade och/eller allvarliga situationer skall denna dokumenteras av rektor samt vårdnadshavare informeras.
- Vid upprepade och/eller allvarliga situationer ska även en handlingsplan upprättas av arbetslaget avseende vad som ska göras för att hantera det aktuella fallet samt hur och när det ska följas upp men även hur det förebyggande arbetet kan behöva anpassas.
- I de fall där personal på förskolan observerar en kollega som kränker barn så är man alltid skyldig att omedelbart informera rektor om det inträffade. Rektor ansvarar sedan för att ta fallet vidare avseende utredning och åtgärder om man bedömer detta som nödvändigt beroende på omständigheterna kring incidenten.

Aktuella bestämmelser

Skollagen (2010:800) syftar till att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Diskrimineringslagen (2008:567) syftar till att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck,

etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Diskriminering - centrala begrepp

I Sverige är det förbjudet att diskriminera andra. Enligt lagen menar man följande med diskriminering:

1. **direkt diskriminering**: att någon behandlas sämre än någon annan på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
2. **indirekt diskriminering**: att alla behandlas lika utan att man tar hänsyn till att man har olika behov. Det kan framstå som neutralt men kan komma att missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.
3. **bristande tillgänglighet**: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att man inte har gjort så att personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning
4. **trakasserier**: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridandeidentitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
5. **sexuella trakasserier**: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.
6. **instruktioner att diskriminera**: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1–5 och som lämnas åt någon som står i lydnds- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen och som åtar sig att diskriminera.

Kränkande behandling: Med kränkande behandling menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns värdighet.

Likabehandling: Med begreppet likabehandling menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon av diskrimineringsgrunderna